

Land voor linnen

In Textielhistorische Bijdragen nr. 4 wijdde de heer Boot een zeer lezenswaardig en goed gedocumenteerd artikel aan Aziatische katoenen garens naar aanleiding van een aantekenboekje van de weefondernemer Tieleman ten Cate te Neede over de jaren 1757—1764. Uit een bewaard gebleven acte in de verzameling Wanninkhof blijkt, dat Tieleman ten Cate slechts het bedrijf van zijn vader Christoffel ten Cate voortzette en wellicht uitbreidde. Immers de betreffende acte betreft de verkoop door Christoffel ten Cate en diens vrouw Henrica Sluiter van de halve Pastbree, in de Gelselaarse Es „in de Heerlijkheyt Borculoe, Voogdije Geesteren” gelegen, aan Hendrik Coesvelt en diens huisvrouw en erven voor vier honderd zeven en dertig gulden ad twintig stuivers vrij geld. De verkoop is op zichzelf wellicht niet zo opmerkelijk, ware het niet dat Christoffel ten Cate voor de koopsom in twee termijnen kwijting verleent resp. op 15 november 1723 en 7 mei 1724 en wel in dier voege, dat voor de eerste termijn de koper deels in geld betaalt en deels met door diens zuster geleverd linnen tot een bedrag van drie en vijftig gulden en tien stuivers. Hieruit volgt, dat dit een niet onbelangrijke levering moet zijn geweest, gelet op de toenmalige prijzen. De tweede termijn van 7 mei 1724 werd zelfs geheel in linnen voldaan en wel tot een bedrag van honderd zeven en negentig gulden. De handtekening van Christoffel ten Cate en diens vrouw komen niet alleen op het stuk voor, maar ook Tieleman ten Cate tekent het contract „als getuijge”.

Uit deze verkoop is de conclusie te trekken, dat de omvang van de linnenhandel zich dermate had uitgebreid, dat bedrijfskapitaal gevonden moest worden en werd door afstoten van verderaf gelegen landbouwgrond. Onbemiddeld waren de Ten Cates zeer zeker niet, want kort voor zijn dood koopt Christoffel ten Cate van de Tengnagels de edelmanswoning „De Camp” bij Neede, al wordt het transport eerst na zijn overlijden door Tieleman ten Cate tezamen met diens zwager Jan Willem Weddelink op 12 maart 1742 in het Borculose protocol ter registratie opgenomen.

Opmerkelijk is de geschoolde hand, die zowel uit de handtekening van Christoffel ten Cate als van diens zoon Tieleman blijkt. Ze mogen daarom hieronder in facsimile volgen evenals die van Hendrik Coesvelt en van de getuigen. De twee kwitanties zijn mede gereproduceerd.

S.

In den Naam
 circa Dertien Jeraem
 van Cato
 Hendrick Kooze
 Belemant in Cate Gekuyt
 Hendrick Gannick als getuyge
 Albert vengerink als getuyge

Het fangen in me
 van de somma van e
 en fuyt als mede vngent in Cate Gekuyt
 by Cate de somma van drie en vyftig guldens
 maect die te samen twee hondert en veertigh guldens
 Nieuwe den 15 October 1723.
 G. W. Cate
 Het fangen van Hendrick Gekuyt
 vinnen een somma van een hondert veertien en negentien
 guldens. Datum Wedde den 12. Dec. 1724.
 G. W. Cate

Bronnen

Bronnen: Collectie Wamminkhof no. II (II), Rechterlijk Archief Borculo no. 418 (R. A. Arnhem).